

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 154. szám.

Péntek, július 10.

Fiók-obstrukció és vánterület.

Nagybecskerek, július 10.

(Dsk.) Mondhatjuk, gyönyörű egy kavardásba sodorta parlamenti életünket néhány éretlen politikai alak, akikről annyit tudunk csak, hogy az ismeretlenség legsötétebb Afrikájából bukkantak fölszínre s a vadak csataordításával vetették magukat legfélétebb intézményeinkre s untalan nyesegetik toma-hawjaikkal alkotmányos becsületünk minden egyes tagozatát.

Hiába az óriási tábor ellenükben, hiába intik a komoly helyzetet fölismerő eddigi törzsfőnökeik, ők átgázolnak a dus aratással kecsegtető parlamenti réteken s nyomukban siró jajszava kél az ország lakosságának.

Ők ezt a nemzeti nyombusz harcának nevezik, holott nem egyéb egy középkori rabló-hadjáratnál.

A vége bizonyára erkölcsi bitófa lesz, melyre a nemzet őket föl fogja függeszteni.

Mert csak tisztességes eszközökkel lehet tisztességes sikereket és eredményeket kivívni és a rabló-hordákkal szemben csak a csendőr-szurony nyújt oltalmat.

Fölö, hogy a csendőrök golyói — mint akárhányszor megtörtént már — a tumultusba belevegyült ártatlanokat is halálra sebzik, vagy börtönbe hurcoltatnak azok az eszmények, melyek a nemzet szívében dobognak . . .

Hol lesznek akkor azok, a kik azt előidéztek? Hogy és mi módon lehet számonkérni tőlük a romlást, kik a hazafisággal üzérkedvén, azt csödbe is juttatták?

Egy óriási kérdőjel lebeg e föltevés előtt.

Nemkülönben azon kérdés előtt, mit a Házban hétfőn Kossuth fölvetett az önálló vánterületről szóló korábban benyújtott javaslatának tartalmas megindoklásával.

Az egyetértés, mely szemben az alkotmánygyilkos vadakkal, a Ház minden oldalán, a legellentétebb pártoknál is megnyilvánult, a miniszterelnök javaslatának elfogadásával, frappáns bizonyítéka volt, hogy a higgadt politikusok óriási tömege kész még összeforradni is, ha arról van szó, hogy az indián csapat: az obstruálók kicsi serege ellen kell tüntetni. Ez a scéna a legnagyobb nemzet-ítélettel ért föl.

A miniszterelnök nyilatkozatában benne volt az, hogy ridegen a szabadelvűpárt sem zárkózik el az önálló vánterület eszményétől, mert aktualitásának idejére kilátásba helyezte annak tárgyalását.

Mikor lesz aktuális, nem tudjuk. Lehet holnap, lehet holnapután is.

A kormányelnök nyilatkozata nem hadüzenet, de figyelmeztető szó a monarchia tulsó feléhez.

Ha ők akarják, holnap is aktuálissá válhatnak, mert a szabadelvűpárton is igen sokan vannak, akik az önálló vánterület hívei . . .

A miniszterelnök üdvözlése. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt most egymásután üdvözlük a törvényhatóságok és különböző testületek. Így legújabbban a győrvármegyei gazdasági egyesület, a miskolci szabadelvűpárt, Győrvármegye jegyzői kara, a magyarországi orthodox zsidó felekezet üdvözölte. Jövő kedden pedig nagyobb küldöttség fog tisztelni a miniszterelnököt Győr város és Győrvármegye törvényhatósága részéről. Khuen-Héderváry gróf ugyanis annak idején győri főispán volt s a győriek szeretete és tisztelete környékezte.

A toráki arató-sztrájk.

— Saját tudósítónktól. —

— július 10.

A Torákra küldött katonaság lehütötte a szocialista izgatóktól fölbujtott sztrájkoló aratók nyugtalanokodását, bár még mindig makacsoknak s nem akarják teljesíteni kötelezettségeiket, dacára hogy a Csekonics uradalom majdnem kétszeresére emelte az aratók szerződésben kikötött járandóságát. A szerződésben ugyanis holdankint 80 liter gabona és 50 fillér napszám volt kikötve s most az uradalom a járandóságot 100—120 literre és 1 korona napszámra emelte föl.

Mivel a sztrájkolók az uradalom ajánlatát nem akarják elfogadni és ragaszkodva a maguk képtelen követeléseikhez, megtagadják a munkát, Daniel Ferenc főszolgabíró tegnap megindította a sztrájkolók ellen az eljárást és nyolcvan aratót az 1898. évi X. t.-cikk 38. §-ában körülírt kihágási vétség elkövetése miatt harmenc napi elzárásra és a vizsgálat során fölmerült összes költségek viselésére ítelt.

Az ítélet indoklásában konstatálja, hogy a sztrájkolók a Csekonics grófi uradalommal 1903. évi január hó 15-én, illetve 16-án kötött és általuk aláírt szerződésben önként elvállalt kötelezettségeiknek eleget tenni nem akarnak s ezért bünyösök az előbb idézett törvénycikk szerint minősülő kihágásban.

Cselekedetüket azért kellett súlyosabban elbíralni, mert az ő szerződésüknek eredménye az, hogy a többi szomszédos uradalmak szerződötetett arató munkásai példájukon felbuzdulva, abban hagyták az elvállalt munkát s így az elítélteket felbujtóknak kell tekinteni. Súlyosító körülmény az is, hogy az uradalom a kikötött munkabértől eltekintve, tetemesen fölemelte az aratók járandóságát s az elítéltek mindazonáltal a munka folytatását megtagadták s oly horribilis követeléseket

A „TORONTÁL” tárcája.

Két bálí est.

Sarnemné férjhez akarta adni leányát. Ameddig csak lehetett, „teknő alatt” tartotta, de most már Matild elérte tizenhetedik évét s anyja elhatározta, hogy elküldi őt a háztól azért, hogy ő maga ismét fiatal asszony lehessen. Legjobban azt szerette volna, ha falusi ember veszi el, aki évenként legföljebb egyszer hozza el ifju feleségét anyja lakására, a Chaussée d'Antinbeli lakására.

Elhatározta, hogy egy év alatt meg kell történnie a dolognak s hogy annál hamarabb menjen, — mivel éppen téi volt — kijelentette, hogy kéthetenként egy-egy bált fog adni.

Mint hogy azonban a táncosok Párisban ritkaságszámba mennek, felkérte férfiismerőseit s köztük legjobb barátját Morigny Emilt, hogy nevében első báljára fiatalembereket hívjanak.

Morigny el is küldte a meghívókat két egykori iskolatársához: Breuil Gyulához és Avrnux Maximhoz.

Maxim festő volt, szép és szellemes fiu, jó családból való, de szegény. Gyula szintén keveset örökölt szüleitől s megkérdezte Emilt, ha vajjon Sarnem Matilddal kapna-e valamit, ha mint kérés föllépne?

Emil igenlően válaszolt.

Maxim ebből nem hallott semmit s a bál estéjén 10 óra felé pontosan megjelent a Chaussée d'Antin 58. számú bérház előtt. A házmestertől megkérdezte a Sarnemné számát, de az a szokott mogorva és érthetetlen modorában válaszolt.

Az emeletről lehallatszottak a zene hangjai s Maxim csakhamar elérte a folyosó nyitott ajtaját, amely fényesen kivilágított helyiségekbe vezetett.

Az előszobában köpenyegét egy inas kezébe adta és bejelentette magát.

Neve elhangzott a nagy lármában s ő szeré-

nyen meghúzódott az ajtótól nem messze ácsorgó fiatal emberek között. Kissé rövidlátó s azt gondolta, hogy Emil barátja majd észreveszi őt s elvezeti a háziasszonyhoz.

De Emil csak nem jött. Kis idő múlva azonban egy magas nő közeledett feléje, akiben ő a háziasszonyt sejtette.

Mélyen meghajolt előtte és így szólt: — Asszonyom, kegyes volt egy barátom által meghívatni estélyére, fogadja érte hálás köszönetemet.

A hölgy mosolygott, fejbőlintással üdvözölte őt, azután tovább ment. Most már a házikisasszonyt akarta felfedezni Maxim.

A véletlen segítségére jött ebben: közvetlen közelében élénk hangokat hallott, melyeknek mindegyike egy-egy waltzert, négyest vagy gyorsolkát könyörgött egy lihegő, fáradt leánykától.

Maxim jól sejtette, hogy ez a háznak nagy leánya. Keresztül furakodott tehát az udvarlók seregén és csodálkozására ekkor a fiatal leány így szólt: — Sajnálom uraim, de itt jön az, akinek az első négyest ígértem — és szép kék szemével Maximra tekintett.

Maxim kiaknázta a szerencsés helyzetet s meghajolva, kezét nyújtotta a fiatal leány felé.

Nem volt hiu ember s tudta, hogy a fiatal leány egy futó hasonlatosságnak az áldozata, de ennek dacára a sors kegyének tekintette ezt a véletlent s ez a jelentéktelen körülmény egyszerre bizonyos intimitást adott érintkezésüknek.

— Kisasszony — kérdezte a leánytól tánc közben — ismeri Morigny Emilt?

— Nem . . . igen . . . egy kissé . . . válaszolt a leány zavartan.

— Ez furcsa! — gondolta Maxim. De mivel a fiatal leány nagyon széke volt, mivel keze nyugodtan pihent az övében, em törődött tovább a dologgal s majd elnyelte szemével táncosnőjét.

A négyes végeztével, midőn helyére vezette őt, a fiatal leány egy percre még a karjára támaszkodva állott.

— Uram, — szólott a fiatalemberhez — én azt hiszem, hogy tévedtem az ön személyét illetőleg. Nem sajnálom a dolgot, de úgy gondolom, hogy mégis más valakinek ígértem ezt a négyest.

— Kisasszony — válaszolt Maxim — a szerencse némely embert csak véletlenségből talál meg.

— Én nem hiszek a szerencse vakságában — mondta a leány mosolyogva.

— Tehát akkor a gondviselésnek köszönöm a mai véletlent.

— Miért nem voltál tegnap a Sarnemék bálján? — kérdezte Gyula Maximtól, mivel a boulevardon találkozott. — Hiszen Morginy téged is meghívott, nemde s én nem láttalak sehoh.

— Egyszerű a magyarázat — válaszolt Maxim. — Azért nem láttál, mert sem te, sem Emil nem voltatok ott.

— De hiszen te nem voltál ott!

— Ugyan kérlek, hagyj fel az ilyen rossz tréfával — mondta Maxim kissé ingerülten.

Mivel Gyula nem értette a dolgot, de látta, hogy barátja haragos, másképp akart a rejtély nyitjára jönni.

— Hogy tetszik neked Sarnem kisasszony? — kérdezte ravaszul.

— Gyönyörű szép leánynak tartom.

— Valóban?

— Talán te nem vagy ezen a véleményen? — kérdezte Maxim.

— Nem, igazán nem!

— Sajnálak, — vágott vissza Maxim. — Ez nem dicséri izléseidet.

— Tehát akkor te szerelmes vagy Sarnem kisasszonyba! — kiáltott fel Gyula csudálkozva.

— Ha azt az elragadtatást, amit egyszerű látásra érezünk egy nő iránt, szerelmeknek lehet nevezni, úgy igen, szerelmes vagyok.

— Nos, — jegyezte meg Gyula nyugodtan — e szavaid megerősítenek első feltevésemben,

támasztottak, melyek a zsarolás bélyegét viselik magukon.

Az ítéletet a sztrájkolók ellen nyomban végre hajtják s holnap behozzák az ítéletet a nagybecskereki kir. törvényszék fogházába.

A sztrájkolók különben ma délelőtt dr. Dellimanics Lajos főispánnál is jártak s azzal a különös kivánsággal állottak elő, hogy a főispán járjon közbe az uradalomnál, hogy az igaztalan követeléseiket teljesítse.

Természetesen a főispán megmagyarázta nekik, hogy követeléseik nincsenek arányban a viszonyokkal s hogy a közbenjárást nem vállalhatja magára, annál kevésbé, mert eljárásuk törvényellenes s az uradalom már tetemesen fölemelte munkabéruket. Egyben intette a sztrájkolókat, hogy ne vigyék végtelenségig a dolgot s teljesítsék szerződésileg elvállalt kötelezettségeiket s figyelmeztette a munkásokat arra a sanyaru helyzetre, amelybe majd a munkanélküliség sodorja őket.

Remélhető, hogy a félrevezetett sztrájkolók megszívlelik az okos szót.

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **A bíróság köréből.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Vadasdi nagyikindai kir. törvényszéki aljegyzőt a dévai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki, a zombolyai kir. járásbírósnál ideiglenesen alkalmazott Kopecek József aljegyzőt pedig ebben az állásában végleg megerősítette.

— **A vashidak építése.** Ma reggel érkeztek Nagybecskerekre Rauch Árpád vállalkozó és Buday Béla kir. főmérnök, hogy a már ideérkezett Gombos főmérnökkel hozzáfogjanak a kishid előmunkálataihoz. Ez alkalmából figyelemztetjük a közönséget, hogy az ásatások színhelyétől távol tartsa magát, mert könnyen baleset történhetik.

— **Városi jegyző szabadságon.** Mattanovics György városi jegyző ma négy heti szabadságidőre Triesztbe utazott, a honnan csak a jövő hó elején fog visszaérkezni. Mattanovicsot ez idő alatt Rehák Béla városi jegyző fogja helyettesíteni.

te nem voltál ott a balon és sohasem láttad Sarnem kisasszonyt.

— **Értem,** — mondta Maxim gunyosan — te öt nem tartod érdemesnek egy oly művészelkü ember figyelmére, mint amilyen te vagy. Hát beszéljünk egyébről, mert az én szívem tele van veled s te ugy sem hiszed a szerelemben.

— Ah, ez sok! kiáltott fel Gyula dühösen, mert eszébe jutott a Sarnem-vagyon örökösneijének alakja. — De édes barátom, hogy lehetsz oly vak, te éppen, a jóizlésű gavallér! De hiszen Sarnem Matild csunya, ostoba és ügyetlen... Igaz, — tette hozzá halkabban s maliciózan nézett barátja szemébe — hogy gazdag... nagyon gazdag: és ezt tekintetbe kell venni.

Maxim összehuzta szemöldökeit, de azért higgadtan válaszolt:

— Ez az eszmecsere már nagyon sokáig tart. Ha bolondd akar ön tartani, uram, átlépte a trefának határait; ha komolyan beszélt, úgy örülnek hisz engem, vagy — gazembernek. Holnap reggel két barátom meg fogja öntől kérdezni, hogyan értette a dolgot.

Szólt és méltóságteljesen háttal fordított az ámuló Gyulának.

— Ez az ember tisztára megháborodott! — kiáltott fel, midőn magára maradt.

E kaland, — melynek nem volt folytatása, — nagy port vert föl a két fiatal ember ismerősei között. Morgny Emil találta meg a rejtély kulcsát.

Maxim Avreux egyszerűen eltévesztette az emeletet s ahelyett, hogy Sarnemékhöz ment volna a másodikra, a Chénevière báróné estélyén vett részt és a szép Diannával táncolt Sarnem Matild helyett.

A véletlen kedvezett neki s a leány is megszerette őt, így Aztán Morigny Emil két lakodalmon is hozzájutott a vőfény szerepéhez. A Maximén, ki a szép Diannát vette nőül, s a Breuil Gyulán, ki a gazdag Matildnek esküdt örök hűséget.

Oscar Mérténier.

— **Állatorvosok véglegesítése.** A földmivelési miniszter az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló 1900-ik évi t. cikk alapján a m. kir. állatorvosi karban Torontálmegyében a következőket véglegesítette: A X-ik fizetési osztályban: Szabó János Törökkanizsa, Nyáry Sándor Szerbnagyszentmiklós, Axmann János Módos, Deisinger Ignác Nagybecskerek, Rieger Gyula Pancsova, Fuchs Nándor Törökszentmiklós; a XI. fizetési osztályban: Hosszu Vazul Nagyikinda, Fülep György Nagybecskerek, Urbán Gusztáv Pancsova, Fischer Jakab Bánlak, Bodnár János Nagyikinda, Szabó Ignác Horvátszene, Öhler Károly Törökbece.

— **Uj postaügynökség Torontálban.** A temesvári kir. posta- és távirat-igazgatóság közhírré teszi, hogy Torontálmegye Nyerő községében folyó évi július hó 11-én postaügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levélpostai küldemények, továbbá a belföldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba s Németországba szóló, 1000 korona értékűt meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával és kézbesítésével, továbbá postautalványok és postatakarékpénztári ügyletek (100 korona érték erejéig) közvetítésével foglalkozni. Ezen ügynökség kézbesítési kerületébe Nyerő község, Berthapuzta, valamint Nákó- és Gyulay-szállások tartoznak.

— **A hírlapirodalom köréből.** A Független Magyarország főszerkesztője dr. Lengyel Zoltán, főmunkatársa Rátkay László lett; felelős szerkesztő tovább is Loránt Dezső marad.

— **A villámcsapás áldozatai.** Tegnap délután 6 órakor temették el nagy részvét mellett Kocsis Miklós nagybecskereki magánzót és ennek menyét Kocsis Pálnét, kiket mint már megirtuk, kedden délután, midőn Ujvidékről hazatérőben voltak, a szabályai komp előtt villámcsapás megölt. A temetési szertartást Brunner Jakab segédlelkész végezte, aki a temetőben felállított ravatalon nyugvó halottakat beszenteite s azután örök nyugalomra helyezték őket.

— **A pusztaszeri Árpád-ünnep.** A szegedi Árpád-egyesület igazgatósága legutóbb értekezletet tartott, melyen az idei pusztaszeri nemzeti ünnep előkészítése fölött tanácskoztak. A pusztaszeri Árpád-ünnepet augusztus 23-án tartják meg. Akik az ünnepségen részt ohajtanak venni, azt legalább egy héttel azelőtt jelentsek be az elnökségnek. Augusztus 22-én az egyesület fogadja a vidéki vendégeket, este ismerkedési vacsora lesz a Kass-vigadóban. Másnap reggel 5 órakor indul az ünneplő közönség kocsin Pusztaszerre. A viteldij személyenkint 3 korona. Hét óra után érkezik meg a menet. Kilenc órakor Várhelyi József egyleti lelkipásztor szentmisét tart, mely alatt a szegedi dalárda egyházi dalokat énekel és azután majd kezdetét veszi az ünnepély. A műsor elhangzása után asztalokhoz ül a közönség. Izletes, magyaros étkekről és tiszta italról gondoskodva lesz, ellátását mindenki maga fedezi. Délután három órakor lesz a néppünneplő. Este 7 órakor indul vissza a közönség Szegedre, hol 9 órakor társasvacsorára gyűlnek a Kass-vigadóban.

— **Nagyváradtól—Konstantinápolyig dereglyén.** Egy 7 tagból álló nagyváraditársaság, melynek tagjai: Komlóssy József városi tanácsnok, dr. Kazay Kálmán orvos, Szűcs János városi tisztviselő, Nedelykócs Albert főhadnagy, Nyilassy Károly kereskedelmi akadémiai tanár, Rácz Endre városi hivatalnok és Krapp Lajos jogszigorló, kedélyes kirándulást tesz dereglyén egész Konstantinápolyig. Ez ut közben tegnapelőtt éjjel kötött ki Szegeden a társaság. Az evezés egészséges sportját élvező férfiak, akik a 4 hétre tervezett uton legtöbbször a dereglyén alszanak, szolid, egyszerű egyenruhát viselnek és a délelőtti folyamán több vendéglőben és több uritársaságban megfordultak. Este a szegedi regatta-egylet a vendégek tiszteletére társasestélyt rendezett a Kass-vigadó éttermében. A társaság késő éjfélig a legkellemesebb hangulatban együtt volt. A nagyváraditársaság útját csütörtökön hajnali 5 órakor folytatta tovább és az első állomásuk Zenta lesz.

— **Festészeti kiállítás.** Hochschartner Ernő festőművész tanítványai képeiből az Eötvös-utcai áll. elemi iskola tantermében kiállítást rendez, mely díjtalanul tekinthető meg.

— **Az uti podgyász elszállítása a lakásról.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magyar kir. államvasutak központi menetjegyjelöltje (Budapest IV. Vigadó-tér 1. sz.) az utazó közönség kényelmére a vasuton feladandó utipodgyászt előszóval, írásban vagy telefon útján való bejelentésre a székesfőváros IV—IX. kerületeiben fekvő lakásokon átveszi és azt a megállapított szállítási díjakért saját hivatalos helyiségében vasuti podgyásként felveszi, az illető budapesti pályaudvarra kiszállítja s a kívánt vonattal elküldi. A bejelentésnek a központi menetjegyjelöltje a szándékolt utazást megelőző napon kell történnie. Az átadott podgyászra vonatkozó hivatalos bevételt és a szükséges vasuti menetjegyet a menetjegyjelölt hivatalos helyiségében szolgáltatja ki, vagy kívánatra 40 fillér díjért a lakásra is elküldi. Azon-

kívül az Abbaziába utazó közönség kényelmére intézkedett a m. kir. államvasutak igazgatósága, hogy összes saját állomásairól Abbaziába a hajóállomásra és viszont az utipodgyász közvetlenül feladható legyen, miáltal az utasok a podgyász kétszeres feladásától és annak Fiumében a vasut és hajó közt való átszállítás kényelmetlenségeitől megszabadulnak. Abbaziában a podgyász feladását a Stefánia szállóban lévő Nagel és Wortmann-féle utazási irodában 24 órával az elutazás előtt be kell jelenteni.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépezők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárot szervezett bizottság által 1903. évi július hó 20-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartani. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőhöz Temesvár (Józsefváros, Hunyady-ut 23. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **Vásár.** Versec város átiratban értesíti városunk közönségét, hogy az ottani „Panteleimon” vásár e hó 31-én kezdődik és augusztus hó 3-ig bezárólag fog tartani. A szabályszerű marhalevelléll ellátott állatok felhajtása már július hó 30-án van megengedve s azontul minden nap reggel 5 órától este 6 óráig.

Irodalom.

* **A föld termőképességének fokozása elektromosság útján.** A „Technológiai Lapok” szerkesztője Zachara Lajos több, a termények és növények elektromos kezelése körül kísérleteket végzett tudósokkal érintkezésbe lépett s a megéjtett kísérletek eredményeit eredeti helyről beszerezve, kellő adatokkal és magyarázatokkal kiégszítve külön füzet alakjában közzétette. Ezen brosurájában röviden megemlíkezik mindazon tudósokról, akik az elektromossággal a növényeknek fejlődését, illetőleg a föld termőképességének növelését célzó kísérletekkel foglalkoztak és ismerteti azon okokat, melyeknek alapján az elektromos áram a növények gyorsabb és anyagtartalom tekintetében dusabb fejlődését idézné elő s végül ismerteti részletesen dr. Seim Lemström helsingfors-i egyetemi tanár és kiváló természettudós által végzett kísérleteket és azoknak meglepő eredményeit, mely szerint a föld termőképessége 40—90%-kal fokozható elektromosság által. Végül számítási példákkal is igazolja ezen rendszernek gazdaságosságát és a gyakorlatban könnyű alkalmazását. Gazdálkodó közönségünknek, általában mindenkinek, ki a föld termőképességének fokozását kipróbálni ohajlja, valamint mindazoknak, akik érdeklődnek a tudomány terén előforduló haladás iránt, de azoknak is, kik foglalkoznak a nemzetnek gazdasági ügyeivel, melegen ajánljuk e füzetke elolvasását, melynél közérdekűbb munka mostanában nem jelent meg a könyvpiacon. A csinos kiállítású füzet Killian Frigyes budapesti m. kir. egyetemi könyvkereskedő bizományában jelent meg és kapható a „Technológiai Lapok” kiadóhivatalában és valamennyi könyvkereskedésben 50 fillért.

* **Marie Antoinette** talán a legszánandóbb a forradalom összes áldozatai közül. A népdüh a védtelen asszony cellája előtt tombolt a leg-erősebben. Míg férje halálát várta és siratta, szeme elébe rakták az ellene intézett trágár röpiratokat, fülébe sugták a róla költött gúnydalokat. Gyermekeitől is megfosztották. A királynő, Mária Teréziának méltó leánya, ráborult a dauphinra és testével védte gyermekét, akit el akartak tőle ragadni. De akkor megragadták leányát és azzal fenyegetőztek, hogy megölik, ha ki nem adja a fiát. Ez megtörté energiáját. Vele magával úgy bántak, mint közönséges bűnösrel. Gyermekeitől csikarták ki anyjuk ellen a legundokabb vádakot. Ő maga mindenkittől el volt zárva; papirrongyra tüvel szurkálta egy-egy kiscempészett üzenetét. A forradalmi törvényszék elé idézték. A fiatalon megöszült, kopott ruhájú királyné a vádak ellenében megtartotta méltóságát és nyugalmát és mikor szemére vetették, hogy megrontotta saját fiát, hogy azután ő uralkodhassék, anyai büszkesége és női szemérme azt felelte: „erre nincs válaszom, mert vannak vádak, a melyek ellen fellázad a természet; a jelenlevő anyákhoz apellálók ellene.” Az ítélet halálra szült. Gyönyörű kísérlete volt a halálban „a Tuillériák az egyetlen férfianak”; a girondisták, a kik szintén a conciergerien voltak elzárva. Briason memoirejait írta, a többi fenkölt beszélgetések között várta a törvényszék ítéletét és a Marseillist énekelye mentek a vesztőhelyre. Ezzel az érdekes korrall foglalkozik a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 188. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Közgazdaság.

A cs. és kir. szab. Adria biztosító társulat 1902. évi üzleti jelentése és zárszámadásai, melyek a folyó évi április hónap 30-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazák: Az életbiztosítási osztálynál 47,035.478 korona biztosított tőkéről szóló ajánlatok nyújtottak be, melyek ellenében 41,269.204 korona biztosított összegről állítottak ki kötvények. A biztosítási átlag az év végével teljes 225 millió K. tőke és 670.000 K. járadék-biztosításokra rugott, minélfogva a tőkebiztosításoknál 17.292.404 K. tiszta szaporodás mutatkozik. Életbiztosítási díjakban 10,957.477 K. vételeztetett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életbenlétekor esedékes összegek és az esedékes járadékok 5,096.070 K. kifizetését tették szükségessé. A kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék az ezidei 400.000 koronát tevő átutalás folytán 1,500.000 koronára emelkedett. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díjtáviteljei 1902. december 31-én összesen 60,639.167 koronát tettek ki. Az elemi (tűz- és szállítmány) biztosítási ágazatokban a betöréses lopás elleni biztosításokkal együtt 20,907.000 korona vételeztetett be, míg a visszbiztosítások címén 9,393.695 K. és kárkért a visszbiztosítási rész levonásával 7,073.901 korona fizettetett ki. Ezen osztály díjtartalékai 12,265.978 koronát és tiszta, azaz a visszbiztosítási rész levonásával 6,694.368 koronát tesznek ki. A társulat tulajdonát képező értékpapírok a beállott árfolyamemelés következtében 2,072.042 korona többletet képviselnek, mely összeg az árfolyam-ingadozások számlájára utaltatott át. Az igazgatóság előterjesztésére még a következő átutalások lettek elhatározva és pedig: az életbiztosítási osztály (főzárószámla A) rendelkezésre álló tartaléknak fölemelésére 180.000 korona és az elemi biztosítási ágazatok (főzárószámla B) rendelkezésre álló tartaléknak fölemelésére 2' 0.000 korona, minélfogva az előbbi 900.000 koronára és az utóbbi 1,200.000 koronára emelkedett. Az ez évi osztalék részvényenként 180 koronában lett megállapítva. A társulati tartalékok a múlt évi átlaghoz viszonyítva, tekintettel a fentemlített átutalásokra, 8,697.057 koronával emelkedtek és 1902. dec. 31-én 82 millió koronát meghaladó összeget tettek ki és pedig: díjtartalékok (saját számlára, azaz a viszontbiztosítási részlevonásával) 69,755.750 K. a kamatláb leszállítására szolgáló díjtartalék 1,500.000 korona, nyereség tartalékok 7,133.898 kor. és árfolyam-ingadozások tartalékok 3,700.580 korona.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1903. évi július hó 10-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.30 korona
kétszeres		7.40
rozs		6.20
árpa		5.00
zab		6.20
kukorica		6.—
repece		10.—
széna I.		3.—
II.		2.50
szalma I.		1.50
II.		1.—
burgonya ÉO		5.—
marhahus I. 1 kilogr.		—96
II.		—88
borjú hus		1.20
disznó hus		1.04
juh hus		—80
zsir		1.80

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július hó 10-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 10.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, amelyen folytatták a vitát a miniszterelnök programja fölött.

A mai ülésen az első felszólaló Bedőházy János volt, aki a miniszterelnök programja ellen beszélt.

Azután Hock János szólalt fel, a ki nem fogadja bizalommal Khuen-Héderváry gróf kormányzását. Azt mondja, hogy a nemzeti-pártnak egyesülése a szabadelvű-párttal politikai próbaházasság volt, a mi nem sikerült. Hosszan foglalkozik a katonakérdésekkel, a melyekkel felfelé úgy állították oda a nemzeti követelményeket, mint felforgató törekvést a kiegyezés ellen s ezért támadt szerinte a feszültség a korona és a nemzet között. Ezt el kell osztatni!

Hock János beszéde közben szünetet kért, mely után folytatta beszédét.

A haldokló pápa.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából táviratozzák: A pápa megkérte Oreglia, Gotti és Della Volpe biborosokat, hogy mindennap látogassák meg őt. Dr. Mazzoni az éjjel 1 órakor elhagyva a vatikánt, azt mondotta, hogy a pápa állapota rosszabbra fordult. Talán reggel újabb beszúrást alkalmaz. Rossoni tanár kijelentette, hogy folyadékknak a mellhártyában való újabb meggyülemése rosszabbodást jelent. Ami a pápa szivgyöngeségét illeti, az agg korától van. A pápa öntudata tiszta és szellemi üdesége most is kifogástalan. Mindazonáltal nincs remény a pápa fölgyógyulására s a katasztrófa közelre várható.

A miniszterelnök üdvözlése.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aradról táviratozzák: Arad város törvényhatósága tegnapi közgyűlésén a tanács javaslatára elhatározta, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnökhöz üdvözlő feliratot intéz, a melyben biztosítja a kormányt arról, hogy a haza javára irányuló működésében mindenkor szívesen fogja támogatni.

A nagyváradi püspök beiktatása.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradról jelentik: Végleges megállapodások szerint Szendrői Pálnak, az új nagyváradi püspöknek ünnepélyes beiktatása augusztus 24-én lesz. A püspök tegnapelőtt Nagyváradon járt s a káptalan tagjaival megbeszélte a beiktatás dolgát s egyben intézkedett lakosztálya berendezése iránt.

Az újverbászi választás.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zomborból táviratozzák: Az újverbászi kerületben ma kezdődött meg a választás. Három jelölt küzd a mandátumért: Vojnics báró szabadelvű, Terék dr. függetlenségi és Groszmann Miksa. Vojnics báró megválasztása bizonyos.

Elpusztult család.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Megrázó tragédiát jelentenek Aradról. Lenk Lajos, alsókörtvélyesi tanító tegnapelőtt feleségével a szomszédos Hidas községbe ment, a hol tanítógyűlés volt. Tizennégyéves Dezső fia és 16 éves Margit nevű leánya otthon maradtak. A fiu elővette apjának egy rozsdás fegyvert s a benne lévő töltést ki akarta venni, a miben testvére segédkezett. Eközben a töltés fölrobbant s a leányt is és a fiut is megölte. A szerencsétlenségéről értesítették a szülőket, a kik azonnal kocsira ültek s gyors vágatással hajtottak hazafelé. Utközben egy kocsit jött velük szemben. Lenk kocsisa, hogy a szembejövő kocsit kikerülje, kitért, miközben neki hajtott egy jelző karónak. A kocsit felborult, Lenk is, meg a felesége is kibuktak, oly szerencsétlenül, hogy a szembejött kocsit mind a kettőn keresztül ment s a megijedt lovak Lenkné fejét szétrúgták, Lenknek pedig a mellét ment keresztül a nehéz kocsit. Mire a sérülteket hazavitték, a két gyermek már halott volt, Lenkné is még utközben meghalt; a férj állapotta pedig oly súlyos, hogy életbenmaradásához nincs semmi remény.

Öngyilkos mérnök.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Mármaroszigetről táviratozzák, Kozelka György, ottani 40 éves mérnök ma délelőtt az Iza partján levő ligetben agyonlőtte magát. Az öngyilkos mérnök családos ember volt. Tettének oka ismeretlen.

Véget ért sztrájk.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradról jelentik: Az itteni építő munkások sztrájkja, mely annyira elmérgesedett, hogy már zavargássá fajult, tegnap hirtelen véget ért. A munkaadók és a munkások megegyeztek s ma már minden épületnél megkezdtek a munkát.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. július 10.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.30	7.40	80	7.65	7.80
Pestvidéki uj	76	7.15	7.30	80	7.60	7.70
Bánsági uj	76	7.10	7.25	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	7.15	7.45	80	0.—	0.—
Rozs uj	elsőrendű		70—75		6.10	6.25
	másodrendű		—		6.—	6.10
Árpa	takarmány		60—62		5.80	6.—
	égetni való		62—64		5.60	5.70
Zab	sörfőzésre való		64—66		0.—	0.—
	—		39—41		5.75	5.85
Tengeri	bánsági		—		6.15	6.25
	másnemű		—		6.30	6.40

Határidő-üzlet.

Budapest, július 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsden az árak kisebb nagyobb mértékben emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.37	—
Tengeri (júliusra)	6.39	—
Tengeri (augusztusra)	6.37	—
Tengeri (májusra 1904.)	5.19	—
Zab (októberre)	5.35	—
Rozs (októberre)	6.33	—

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Nyiltér.*

Bor „Templom-forrásvittel”!

Kitűnő ízű ital!

Mérsékeltlen élénkíti a szív működését és emeli az étvágyat.

Kérjen mindenki Rohitschi „Templom-forrásvizet”!

(550/c-2.1)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunnáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalhalva—Pancsova és Alibunnára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Cs. kir. szab. Adriai biztosító társulat

Vagyongkimutatás 1902. december 31-én.

Függelék (B) Elemi osztály.

Életosztály (A).

VAGYON:		TEHER:		VAGYON:		TEHER:	
	korona		korona		korona		korona
Inggatlanok	4.570,400	Külön nyereségtartalék	2.000,000	Részvényesek váltói	4.800,000	Alapítók	8.000,000
Értékpapírok	55.154,857	Rendelkezésre álló tartalék	*) 720,000	Készpénz Triestben és a képviselőseknek	375,343	Nyereség-tartalékok	2.954,983
Főtér értékpapírok 1902. december 31-ig járó kamatai	271,186	Árfolyamigazozási tartalék	3.023,144	Értékpapírok, takarékpénztárak és bankoknál elhelyezett tőke	5.090,511	Rendelkezésre álló tartalék	1.000,000
Jelzálog-kölcsönök	3.233,377	Dijtartások	60.208,033	Értékpapírok	963,750	Árfolyamigazozási tartalék	677,435
Kötvénykölcsönök	5.999,139	A kamatból levontak: a) visszatérítendő költségek	1.500,000	Értékpapírok 1902. december 31-ig járó kamatai	9.540,978	Tűzbiztosítók díjtartalék	6.452,184
Haszonélvezeti juttalékok és tőkék	42,242	Dijátvittelek	2.792,688	Függő tüzkár tartalek	41,696	Szállítványbizt. díjtartalék	178,183
Követelések más biztosító-társaságoknál	78,456	Függő károk tartaléka	679,483	Függő tüzkár tartalek	746,528	Betör. lopás elleni bizt. díjt.	64,000
Különféle ügynökségek	1.239,736	A biztosítottak illető nyereséményrésze	70,119	Függő betörés, lopás tart.	46,129	Függő szállítványkár. tart.	237,700
Különféle adók	159,770	Biztosító-társaságok követelése	49,339	A fűrés. tiszt. tak. s ellát. pénzt.	1.926,180	Függő betörés, lopás tart.	4,759
Társasági közös igazgatás (folyószámla egyenlege)	529,362	Különféle hitelezők	500,000	Jubil. alap tisztv. leányának kilát.	2.577,695	Biztosító-társaságok követelése	2.110,441
Még nem törlesztett juttalékok és szervezési költségek	---			Biztosító-társaságok követelése	240,352	Különféle hitelezők	573,445
Leltár	---			Még nem törlesztett juttalékok és szervezési költségek	---	Életosztály (folyószámla egyenlege)	3,394
	71.603,528		71.603,528	1900-ról áthozott nyereség	26,349	Fel nem vett osztalékok	19,449
		*) 900,000 K.-ra gyarapítva.		Az életév nyeresége	65,621	1900-ról áthozott nyereség	1.329,146
				Későbbi éveken esedékes díjak összege	65,621	†) 1.200,000 — K.-ra gyarapítva.	26,349

A társulat fennállása óta 1838. június 1-től 1902. december 31-ig károk fejében 498.919.052 K. 87 fillért fizetett ki.

Igazgatóság. Igazgatók: glanstätteni dr. Alber Ágost báró, Dimmer Ferencz, rácz-almási Frigyesy Adolf, vezérigazgató, Parisi József, Ralli Pál báró, Salem Henrik.

Számvizsgálók: Afenduli György, pejai Alberti Emil gróf, Goldschmid József, Pavia János, vezértitkár. Részletes mérlegek alulírott képviselésével kaphatók. Ugyanott mindenemű fölvilágosítások készséggel adatnak élet-, tűz-, szállítvány és betörés-lopás elleni biztosítások az „Adriai Biztosító-társulat”, a „Béla” jég- és viszontbiztosító-társaság és balesetbiztosítások, a „Nemzetközi balesetbiztosító-társaság” részére a legelőbb díjtelek és a legelőbb feltételek mellett fölvetnek.

A magyarországi osztály: Budapesti, IV. kerület, Váci utca 20. sz., a társulat házában. Podmaniczky Frigyes báró, intéző. Liechtenberger J., vezértitkár. Frigyesy M., titkár.

Nagybecskerek-i főügynökség: Franz J. L.

(568-1.1)

Hirdetmény.

A Torontálmegeye hatósága, mint a volt nagyikindai kerület jogutódának kezelése alatt álló Szervinacz-féle alapból az 1903/4. tanévtől kezdődőleg, egy évi 300 koronával javadalmazott ösztöndíj állomás töltendő be.

Ezen ösztöndíj elnyeréséért pályázhatik minden szegény sorsu, jó erkölcsi magaviseletű és jeles, de legalább is dicséretes előmenetelű gör. kel. hitvallásu és szerb nemzetiségű gimnáziumi tanuló, ki a most felsorolt feltételeket igazolni képes.

A fenti feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvények legkésőbb november hó 1-ig az illető gimn. igazgatóság utján, avagy közvetlenül Torontálvármegye alispánjához nyújtandók be.

A beérkezendő pályázatok felett Torontálvármegye közönsége fog a pályázati határidő letelte után megtartandó legközelebbi közgyűlésen végérvényesen határozni.

Az ösztöndíjjal javadalmazandó tanulóknak az ösztöndíj két egyenlő részletben fog január és július hónapokban Torontálmegeye-pénztárából kiszolgáltatni, a midőn is az ösztöndíjas az alapító levél 4. pontja értelmében köteles leendő jó erkölcsi magaviseletét és minden egyes tantárgyból az elmúlt félévben tanított jeles, vagy legalább is dicséretes előmenetelét illetékes hatósága által kiállított bizonyítvánnyal igazolni.

A mennyiben az ösztöndíjas a 4. pontban megszabott feltételeknek mindenkor pontosan megfelel, ezen ösztöndíjat nem csak a VIII. gimnázialis osztály bevégezteig, hanem szabadon választandó szaktudománya végleges befejeztéig élvezi.

Nagybecskerek, 1903. július 1-én.

Jankó,
alispán.

565-3.2

Meghívás.

A torontáli helyi érdekű vasutak alkalmazottai, valamint az osztrák-magyar I-ső általános tisztviselő-egylet nagybecskerek-i takaré- és előleg-társulatának tagjai fogyasztási szövetezete felszámolás alatt 1903. évi július hó 26-án délelőtt 10 órakor Nagybecskereken a „Kaszinó” kis éttermében

rendkívüli közgyűlést

tart melyre a t. üzletrészes tagok ezennel tisztelettel meghívotnak, azon figyelmeztetéssel, hogy ezen közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

Napirend:

Felügyelő-bizottság választása.

Nagybecskerek, 1903. évi július hó 8-dikán.

(570-1.1)

A felszámoló.

HAJDUSKA JENŐ

ajánlja

zsák-kölcsönző

intézetét.

(567-3.1)

Ajánlati árverési hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok közhírré teszi, miszerint vb. Stern H. és fia nagybecskerek-i cég csődtömegéhez tartozó alantí árúk és üzleti berendezések folyó évi július hó 20-ik napjának d. e. 11 órakor dr. Billitz Béla ügyvéd, választmányi elnök irodájában tartandó ajánlati árverés utján fognak eladatni.

Árverés alá kerülnek:

1. A csődleltár 26-28., 35-37., 40-91., 93-98., 271-355. t. szám alatt összeirt liszt- és korpa-árúk 1891 korona 84 fillér becsértékben.
2. A csődleltár 23., 24., 29., 34., 38., 39., 92., 99., 105., 107., 120., 126., 764-771., 774., 775. t. szám alatt összeirt rizs, dara, bab, só stb. árúk 198 korona 57 fillér becsértékben.
3. A csődleltár 2-10., 21., 108., 135., 262., 356-756., 794-799., 801. t. szám alatt fölvetett zsákok, ponyvák és stb. árúk 3667 korona 58 fillér becsértékben.
4. A csődleltár 11-20., 772-773. t. szám alatt felvett lótakarók 196 korona 10 fillér becsértékben.
5. A csődleltár 758., 759., 789. t. szám alatt felvett sóörölő, petrolum-motorral és tengeri darálók 1035 korona becsértékben.
6. A csődleltár 22., 106., 779., 785-787., 790-792. t. szám alatt felvett faárúk (lapát, talicska) stb. 10 korona 60 fillér becsértékben, végre
7. A csődleltár 25., 100-104., 109-119., 121-125., 127-134., 263-270., 756-757., 760-763., 776-778., 780-784., 788., 793., és 800. t. szám alatt összeirt üzleti berendezések 424 korona 61 fillér becsértékben.

Árverelni lehet valamennyi, tehát 1-7. alatt fent jelzett árucsoportokra együttesen, vagy több tételre, illetőleg 1 tételre.

Vevők kötelesek erre vonatkozó zárt írásbeli ajánlatukat legkésőbb július hó 20-án d. e. 10 óráig dr. Billitz Béla ügyvéd,

választmányi elnöknel benyújtani és ajánlatukhoz azon tétel becsértékének 10%-át, melyekre ajánlatuk vonatkozik, bánatpénzül mellékelni.

A választmányt nem kötik az ajánlatok, azok közül szabadon választhat, esetleg az írásbeli ajánlatokat tevők között azonnal új szóbeli árverést tarthat.

Vevő köteles a vételért azonnal lefizetni, ellenesetben bánatpénzét elveszti, köteles a megvett árúkat az árveréstől számított 8 nap alatt átvenni.

A csődleltár a tömeggondnoknál a hivatalos órák alatt bármikor, az áruraktár pedig naponként d. e. 11-12 óra között tekinthető meg

A választmány sem a leltár helyessége, sem az árúk mennyisége és minősége tekintetében szavato ságot nem vállal.

Kelt Nagybecskerek, 1903. évi július hó 6-ik napján.

Dr. Vászits Endre,

mint a vb. Stern H. és fia cég
csődtömeggondnoka.

569-1.1

● A „Torontál” kiadóhivatalában ●

kapható

Somfai Jánosnak

Kutyavár

és más apróbb históriák

című könyve,

melyet úgy a sajtó, mint a közönség nagy elismeréssel fogadott.

Ára:

● füzve 3 kor. = kötve 5 kor. ●

(524-x.18)

Kiadó lakás.

A Ferenc József-téren, a Bauer-féle házban egy 5, esetleg 7 szobából álló

emeleti lakás

v llyanbevezetéssel, esetleg csillárokkal együtt azonnal kiadó.

A lakás vásár- és ünnepnapokon bármikor megtekinthető.

Bővebbet

ifj. BAUER PÁLNAI

Nagybecskereken.

(563-6.3)